

Izhaja vsak petek dopoldne. Izdaja konsorcijskega Maloga lista. Naslov: Mali list, Trieste, casella contro 87. - Urad: via Imbriani 9-III.
Odgovorni urednik: dr. L. BERCE.
POSAMEZNA ŠTEV. 30 STOTINK.
NAROČNINA za celo leto 10 L., pol leta 5 L., četrt leta 3 L. - IZVEN ITALIJE celo leto 24 L., pol leta 12 L., četrt leta 5 L.

MALI LIST

TEDNIK ZA NOVICE IN POUK.

CENA OGLASOV IN OBJAV
Za 1 cm, višine v 1 stolpcu 4 L.
Pri 5 kratni objavi 20% popusta, pri 10 kratni pri 28 kratni objavi (pol leta) 32 kratni objavi (celo leto) 50% popusta.
100 stotink vsaka beseda v nastavno 40 stotink beseda; z 150 st. beseda. Pri stalnem oglaševanju primeren popust.

Mali koledar.

Petek, 20. januarja: Fabijan in Sebastijan (Boštjan). — Sobota, 21.: Neža (Janja). — Nedelja, 22.: Vincencij, mučenec. — Ponedeljek, 23.: — Marijina zaroka. — Torek, 24.: Timotej; Evgenij. — Sreda, 25.: Pavlovo spreobrnjenje. — Četrtek, 26.: Polikarp. — Petek, 27.: Janez Zlatoust; Vitalin. — Sobota, 28.: Roger; Julijan.

MALE NOVICE.

Fašizem na Tržaškem.

Na seji deželne faš. zveze v Trstu so razdelili kraško deželo in Pivko v dve coni. Prva cona ima središče v Sezani. K nji spadajo: Sezana, Duševlje, Divača, Zgonik, Tomaj, Repentabor in Senožeče. Druga cona ima sedež v Postojni ter obsega Postojno, Šempeter, Prestranek in Košano. V sezanski coni je za inspektorja Emilij Grazioli, v postojnski pa Ivan Relli.

Novi postojnski podeštat.

Za novega občinskega predstojnika v Postojni je prišel g. Ivan Relli, poprej podeštat v Pomjanu oz. Šmarjah pri Kopru.

Novi konzuli fašisti.

Vlada je k novemu letu imenovala 120 fašistov za konzule ter jim odkazala službena mesta v raznih delih sveta. K izpitom za konzularno službo se bodo znanprej pripuščali samo fašisti.

Konzulat na Sušaku.

Z novim letom je začel poslovati na Sušaku italijanski podkonzulat. Uradu načeluje podkonzul Barbarich.

Befana.

To besedo ste minole dni srečavali na lepkih in v časnikih. Kaj je to? Praznovati so praznik sv. treh kraljev (latinsko se pravi Epiphania, to je dan svetih treh kraljev) po vsej državi v otroških vrtcih. V naših deželah je veselice priredila družba «Lega Nazionale» in pa družba «Opera nazionale per l'Italia Redenta». Te veselice so bile namenjene v prvi vrsti otrokom iz otroških vrtcev. Otroci so deklamirali italijanske pesmi, peli in igrali. Po veselici so dobili lepe darove, jedila, igračke, slaščice in obleko. Teh veselice so se povsod udeležila oblastva. Zanimivo je tudi, kako so darila zbrali. Omenjeni organizaciji sta pozvali vsa mesta Italije, naj prispevajo za obdaritev otrok. Zelo velike darove so dala mesta Rim, ki je skrbel za Idrijo, Videm za osem vrtcev, Padova za Devin, Gorica za Volčjedrago, Milan za Matulje itd. V naših deželah omenjamo le glavne vasi ali občine, v katerih se je vršila veselica Befane: Bilje, Grgar, Prvačina, Miren Kojsko, Trnovo, Vrtojba, Volčjedraga, Cerkno, Idrija, Kobarid, Kanal, Bovec, Žaga, Čezsoča, Sv. Lucija, Tolmin, Volče, Podbrdo, Zabaice, Naborjet, Ukve, Trbiž, Predil, Divača, Dolina, Podgrad v Istri, Štorje, Jelšane, Klana, Prem, Volosko, Brgud, Opčine, Senožeče, Mavhinje itd.

Volk in človek.

V okolici mesta Reggio Calabria sta šla prijatelja Sebastiani in Curcio na lov tik pred novim letom. Prijatelja sta šla na lov na volkove. Postavila sta se precej narazen na stražo in čakala z nabiti mi puškami, kar naenkrat začuje Sebastiani za sabo neko šuštenje v grmu. Misleč, da je volk, ustrelil, nakar se zasliši strašen klic. Bil je klic prijatelja, ki ga je Sebastiani po pomoti in nesreči ustrelil. Nesel ga je iz gozda in ko so reveža pripeljali do bolnišnice, je izdihnil.

Kvišku roke, drugače....!

V nedeljo 8. januarja pozno v noč gostilna Toneta Pertota pri Sv. Ivanu v Frnetu ni bila prazna. V njej sta še malo pred polnočjo bila prijatelja Ivan Provin, 60 let star, upokojenec Dreherjeve pivovarne, stanujoč pri Sv. Ivanu 5, in Josip Pletz, 40 leten kamnosek. Malo pred polnočjo sta prijatelja zapustila gostilno in se podala proti domu po vrdelski cesti.

Kvišku roke!

Prijatelja sta se lepo menila o svojih domačih zadevah in sta hodila prav počasi, nič hudega sluteč. Tema je bila močna in megla se je širila. Sredi pogovora zagledata dva mažka, ki sta skočila izza drevja ob poti. Mažka sta bila zavita po glavi v rute in v rokah sta držala vsak svoj revolver. Tujca sta zavpila: Mani in alto! To je: Kvišku roke!

Prijatelja, ki sta bila brez orožja, povsem nepripravljena, si nista vedela pomagati in sta dvignila roke. Roparja sta jima pregledala žepa in vzela Ivanu Provinu srebrno uro in 80 lir iz denarnice, Pletzu pa bankovec za 50 lir, ki ga je imel v žepu telovnika.

Zbogom!

Nato sta roparja hitro odšla. Reveža pa sta obstala kot iz kamna. Toda Provin ni bedak in je ob času »čepne preiskave« natančno opazoval roparja. Po glasu, po obnašanju in drugem se mu je zdelo, da oba pozna in da sta oba roparja iz

okolice. Molčal je, rekel prijatelju zbogom in odšel doma. Pletz pa se je vrnil v gostilno, kjer je ob strmenju družine pripovedoval, kaj se je bilo pravkar pripetilo.

Drugega dne je šel Provin na policijo, da bi zadevo naznanil. Vse je kazalo, da bi dva roparčka ulegnila biti neki Herman Žuljan in neki Ivan Hrvat in iz Vrdele. In res se je dela vrdelska postaja orožnikov takoj na delo, ki je rodilo kmalu prav dober uspeh.

Tička v kletki.

V ponedeljek ponoči je šla četa javne varnosti na delo: 2 orožniška podčastnika, 2 brigadirja in nekaj miličnikov. Bila je ena po polnoči, ko je četica potrkala na vrata na Lonjerski cesti 198 in poveljnik je zaklical: Ali je Herman Žuljan doma? Stara žena je odprla in kmalu se je prikazal 24 letni Herman Žuljan, težak. Poveljnik mu je velel, naj sledi četo, ki se je pomikala tiho tiho proti Frnetu, kjer se je ustavila na hišni številki 1292. Tam je četa ujela 44 letnega Ivana Hrvatina, težaka. Orožniki so odpeljali oba na postajo, kjer ju je izpral vitez Morante. Oba sta priznala grdi čin. Povedala sta, da sta uro skrila v neko zidino, denar pa da sta še tisto noč zapravila. In res so orožniki našli denar na napovedanem mestu, tička pa so odpeljali v zapore, kjer bosta delala pokoro.

† Ciril Kosmač.

10. januarja je umrl v Gorici Ciril Kosmač, tajnik Mohorjeve družbe. Rajni se je pred komaj 27 leti rodil v Cerknem na Goriškem kot sin veljaka, župana Andreja Kosmača, deželnega poslanca goriškega. Latinske šole je rajni Ciril pohajal v šentvidskem zavodu, bogoslovne nauke pa je z odliko dovršil v Gorici. Ker pa ni čutil poklica za duhovniški stan, je bil nekaj časa v odvetniški službi, predlanskem pa je stopil kot tajnik v službo Mohorjeve družbe, kjer se je izkazal za izredno sposobnega, marljivega in nad vse vestnega delavca. Po svojem značaju je bil blaga duša, kakor so le redko sejane. Vero je ohranil neomadeževano, vsak teden je pristopil k božji mizi. Bil najboljši tajnik osrednjega goriškega prosvetnega društva «Mladike» do njenega razpusta. Umrl je kot sirota, mali in oče sta že davno pod rušo, bratje in sestre pa so daleč v tujini. Prijatelji v Gorici so mu priredili nad vse ganljiv in časten pogreb. Pokoj njegovi sveti duši!

Kralj Afganistana.

Afganistan je obsežna dežela v Aziji na meji Rusije in angleške Indije. Tamošnji mladi in politično delavni sultan ali kan Ahman Ullah potuje z ženo po Evropi. Obiskal je 9. in 10. januarja tudi kralja Viktorja Emanuela v Rimu. Sprejet je bil z velikimi svečanostmi. Italijanska država mu je podarila kot častno darilo oklopen avtomobil. V četrtek 12. januarja je kana sprejel v slavnostni avdijenci tudi Sv. Oče, ki se je s pomočjo tolmača razgovarjal z njim 25 minut. Kan je obiskal tudi kardinala Gasparija.

Proti komunistom.

Francoska sodnija je izrekla z dovoljenjem parlamentarne večine obsodbo nad petimi poslanci komunisti. Po zakonu pa jih ne smejo prijati v zbornični palači. Zato je policija oblegla parlament in čakala pri vseh vratih na obsojence. Dva sta jim tako prišla v roke, tretj pa ni bilo in jih bo treba še loviti.

Častna potdesetletnica.

Dne 16. januarja je obhajal 50 letnico življenja velik kulturni delavec, Vinko Vodopivec, vikar v Krombergu na Goriškem. Ni ga bilo pevskega društva, in teh je še do pred kratkem bilo čez 200, kjer bi ne bili peli Vodopivčevih pesmi, in ni je cerkve, v kateri bi ne donele Vodopivčeve nabožne pesmi. Bog živi našega gospoda Vinkota Vodopivca še mnogo let!

Novi zdravniki.

Državni izpit so v zadnjem času naredili štirje doktorji zdravilstva: G. Alojzij Dolhar, domačin od Sv. Ivana pri Trstu, je naredil izpit v Rimu. Dr. Robert Hlavaty, Tržačan, v Napolju. Dr. Viktor FINDERLE, rojak z Reke, je naredil izpit v Rimu. Istočasno je dovršil izpit dr. Simoniti rojak iz Brd. Novim gg. zdravnikom želimo srečo na pot v praktični poklic!

Praznovanje kruha.

Vpeljati se namerava za dneve med cvetno nedeljo in velikim četrtkom novo praznovanje — «prazniki kruha». Iz dohodkov praznovanja se bojo dobila sredstva za ustanovitev italijanske kmetijske šole v Bolgariji in za druge načrte italijanskega prodiranja in raztegovanja na bližnji vzhod. «Zavod za bližnji vzhod» omejuje svoje delovanje zaenkrat na Bolgarijo, kjer je ustanovljena poleg drugih tudi srednja šola, ki se nahaja v novem poslopju, katerega je zgradil zavod v Sofiji. Pozneje namerava zavod razširiti svoje delovanje tudi na Turčijo.

Ne preveč fantazirati.

Nekateri protestantje in njim podobni so zasanjali sanje o združenju vseh ver v eno samo skupno versko godljo. Delali so precejšno propagando po svetu. Sv. Oče v Rimu je zdaj v posebnem pismu katoličane opozoril, naj se ne lovijo na tak lim, kajti vera je samo ena prava, tista, ki jo je Kristus učil; kar ljudje skupaj flikajo, more biti le krivoverstvo. Komur je do prave vere, jo najde v katoliški cerkvi.

MIHEC: Na Ruskem se je obrnilo, je komunizmu odzvonilo.
JAKEC: Kdor tega še ne more razumeti, ga pošljejo v Sibirijo - sovjeti.

Združevanje občin.

Z najnovejšimi kraljevimi ukazi so združene zopet razne občine po naši deželi. Trebuša in Lokovec se pridružita Čepovanu, Vrabče in Podraga Šentvidu vipavskemu, Godovič Črnemu vrhu, Podkraj Colu, Šmarje Rihembergu.

Boljševiška svoboda.

Stalin, všemogočni tajnik boljševiške stranke na Ruskem, se je naveličal opozicije. Glavarje opozicionalcev je imenoval za cesarske namestnike po raznih kurjih vaseh Sibirije. Trocki bi moral iti za podeštata v neko vas, ki je 500 km od železnice. Pa je rekel, da ne gre zlepa. Stalin se jih zgrda ne upa odpraviti kot obsojene zločince, zato se je začel z njimi pogajati... Tudi na tem zgledu se vidi, da se bojuje brani, kdor zobe kaže, kakor tisti, ki se ponižno vleže na trebuh. Trocki ima pogum, zato je možak.

Obletnica trikolore.

Trobarvena zastava, ki označuje italijansko narodnost, rdeča-bela-zelena, je dobila ta pomen l. 1797. Dne 7. januarja tistega leta so v Reggio d'Emilia oklicali «cispadansko republiko». Takrat so rdečo-belo-zelena zastavo določili za republikansko zastavo. Tista republika ni imela dolgega življenja, zastava njena pa je postala simbol modernega italijanstva. Stara je torej svojih 130 let.

Dijaštvo celega sveta.

ima svojo zvezo, katera je o Sv. Treh kraljih zborovala v Ljubljani. Veliko dijakov iz raznih delov sveta je obiskalo slovensko prestolico. Obiskali so tudi svetovno letovišče Bled na Gorenjskem.

Poprava cerkve.

V Trstu bodo letos jeli popravljati cerkev sv. Antona Novega. Povečali bodo pevski kor, naredili balustrade pri oltarju M. B. in sv. Križa. Tudi vhode mislijo predelati. Razne spremembe se nameravajo tudi v notranji opravi.

Roparji v Istri.

Mesar Pontevivo se je z vozičkom peljal na semenj v Kanfanar. Blizu Okretičev sta ga ustavila dva našemljena razbojnika, oborožena eden s puško, drugi z revolverjem. Mesar se je nekaj branil, a v strahu za življenje jima je vendar izročil denar, 2000 lir. Ko sta odhajala, se je pokesal in tekel za njima, da bi sklical pomoč. Pregelala sta ga s streljanjem. Odšel je v Kanfanar in stvar naznanil orožnikom.

Volkovi tulijo.

V bližini severnega mesta Vilna je vas, v katero so pred dnevi ponoči vdrl volkovi, ki so se vrgli na živino. Kmetje so se oborožili, kakor so vedeli in znali in po trdem boju, ki je trajal do ranega jutro, so volkove odpodili. Zverine so raztrgale več glav živine.

Hopsasa, tralala.

Predpust je v deželi. Mladino prešinja nov duh organizacije; vse se zbira in družijo k plesu. «Plesne šole», plesni venčki, «večernje zabave», «družabne prireditve», «intimni večeri», vrh tega še brez olepševalnih pridevkov in naslovov «ples», ali s tujo besedo «bal» — vse to se organizira, pripravljajo, snuje in izpeljuje, da je veselje.

Vse to so znaki, da smo veselja željni, da smo veselja potrebni, da nam veselja v življenju nedostaja.

In to je žalostno! Naša mladina, up in radost naša, prihodnosti naše cvet — ne pozna več srčnega veselja. Na obrazih mrak, v srcih črva, ki gloje — taki se zbirajo in razkazujejo svoje organizacijske talente ob samem plesu. Zada pa tiče tisti, ki jim to nese in zadovoljno računajo: danes toliko, jutri toliko...

O kako potrebni smo veselja! Pa tistega močnega in silnega, ki v srcih kraljuje kakor kralj gorá v svoji naravni trdnjavi; tistega veselja ki daje moč za delo in borbo; tistega veselja, ki maršira kot zmagovita vojska, da si osvoji svet; tistega veselja, ki človeka dviga nad vso nizkost, veselja, ki mu daje zavest moči in vzvišenosti; tistega veselja, ki ne pušča za sabo občutka grenkosti, ampak sladko čuvstvo gotovosti in varnosti.

Takega močnega veselja nam tako zelo manjka. Zato iščemo in letamo, lovimo in hlastamo, a ne v pravi smeri. Kakor v temni noči na močvirju večje svetiljo in zavajajo neprevidne popotnike v pogubo, tako nas alkohol in ples vabita in vlečeta v močvirje npravstvene propasti. Z npravno resnobo propadajo naše življenske zmožnosti: propada zdravje, propada gospodarstvo, gine ljubezen bo domačije, ginejo stare kreposti, ki so iz ljudske trope oblikovale narod, vreden da se odkriješ pred njim.

Čim huje bomo veseljačili, tem dalj bomo zašli v stran od virov močnega veselja. Izpreglejmo in izpremenimo smer!

Proč z bedastim «hopsasa tralala», s to himno duševnih revežev!

Racionalizacija poljedelstva.

Kaj je ta beseda «racionalizacija»? Zadnji čas pisalo se je o tem in zato moramo povedati svoje mnenje in za uvod razložiti to nerodno tujko.

«Racio» pomeni pamet ali pa račun. «Racionalno» je torej umno ali preračunano. «Racionalizirati», «racionalizacija» pa pomeni tedaj poumstvit, napraviti pametno, dati v sklad z računstvom.

Kaj ima ta reč pri poljedelstvu? V bistvu pomeni, da bi se moralo zmeraj bolj pametno obdelovati, da se doseže čim največji pridelek. Ker se pa danes vse za denar prodaja in kupuje, je tudi kmetov račun že močno denarniški in

tako bi bila racionalizacija poljedelstva v tem, da kmet izbije iz posestva čim največ denarja.

Pamet ima to slabo lastnost, da je je včasih na enem kraju preveč in da je zato manjka na drugem. Liberalizem preteklega stoletja je bil tako strašno pameten, da je vse v nič del, kar je bilo pred njim; letil se je poumstvit, racionalizirati sploh vse človeško življenje, misleč, da se bo s tem življenje tudi v enaki meri izboljšalo in poyzdignilo. Skušnja pa je pokazala, da je bil liberalni racionalizem pregan, presiljen v mnogih rečeh. Saj so že celo prihod ljudi na svet podvržili «pametnemu računanju» in je vendar v tem slučaju ta pametnost peklenška zabloda in hudobija.

Gospodarsko in tehnično življenje človeštva so temeljito racionalizirali že dozdaj. Pa je vendar upravičen dvom, če je to prineslo srečo in pravo blagostanje. Kako je vse pametno izračunano po tovarnah, da niti prašek ne pride v izgubo. Celotno pozamezno gibe delavcev so preštudirali in «pametno» prilagodili, racionalizirali (Taylorjev sistem). Vendar po bistveni vrednosti so moderni izdelki navadno slabši, kakor so bili nekoč, ko so bili še ljudje manj «racionalni». Današnji stavbeniki n. pr. naredo hitro velik kurnik, a stavbe lepe in mogočne pa trdne, kakršno so znali zgraditi v davnih stoletjih, ne zmorejo, preveč so prebrisani. Obleko delajo po vseh modah in nemodah, a kaj tako finega in trdnega, kot so znali stari «zaostali» rodovi, ne spravijo moderniki skupaj. Stotine takih primerov bi lahko navedli, pa naj zado- stuje to.

Kako je s politiko.

Grčija in Balkan

V mednarodnih dogovorih ob sklepu miru se je določilo med drugim tudi to, da bo imela Jugoslavija v Grškem obmorskem mestu Solunu olajšave za trgovski promet. Res je dobila Jugoslavija kosček solunske luke kot prosto luko in pravico brezcarinskega prevoza po grški železnici do svoje meje, ki je prav blizu (postaja Dževdzeli). Ker velik del Srbije teži na Solun, je dosedanja prosta luka pretresna, pa je belgrajska diplomacija vedno delala na to, da se te pravice razširijo. Kakor pišejo nekateri italijanski listi, hoče imeti Jugoslavija čim najširše pravice v Solunu tudi zato, da bi imela potom Soluna vselej prosto pomorsko zvezo s francoskimi zavezniki za vsak slučaj.

Ko je vladal v Grčiji diktator Pangalos, je bil z Jugoslavijo zelo prijazen in sklenil pogodbo, s katero je v obsežni meri ugodil koristim severne sosedice. Toda Pangalos so vrgli in sestavili drugo vlado, ki je začela tudi drugačno politi-

Kaj znači torej racionalizacija poljedelstva? V ustih modernika je to beseda, ki je ne moremo v celoti podpisati. Pomeni namreč, da je treba v babilonski turen vsesplošne racionalizacije vzditi še kmetijo, da ne ostane nič pa prav nič zunaj tega turna. Pa vsak vidi, da se graditeljem že močno meša govornica, da bo zidave kmalu kraj in se bo turem začel s hruščem podirati. Ali se mora res tudi bistvo in blagostan kmetije podreti in podsuti v razvalinah racionalizma? Mi bi dejali, da ni potrebno.

Kmetija ne more in ne sme postati bogatega. Kmetija je republika. Čim večja je te republike samostojnost in neodvisnost, tem širši in varnejši so temelji naroda in države. Liberalizem in socializem se dosledno in v dubu racionalizma borita zoper neodvisnost kmečkega stanu. Kakor so že tovarniškega delavca in uradnika ponižali v mrtvo številko, tako bi hoteli tudi kmeta zamešati v to brezoblično godljo proletarijata, da bi nad njim vih-tel bič z desne kapitalisti, z leve bolj-ševiki kakor poganjajo živino pred ležkim vozom. Zato je beseda o «racionalizaciji poljedelstva» v bistvu hinavska in hoče pod lepim videzom navrniti razvoj poljedelskega stanja od nekdanje svobode in neodvisnosti v sužnost pro-letarstva. Previdnost pred tako besedo!

Babilonski turen liberal-komunističnega racionalizma se bo itak ustavlil in podr. Novo družbo bo treba graditi tudi s srcem in ne s samo takozvano pametjo. Pamet brez srca je človeštvo zavozila, zato jo bo družba prihodnosti obrzda- la s pravicami srca, ki je morda še boljši kažipot do sreče kakor pamet.

ko. Pangalosovo pogodbo z Jugoslavijo so zavrgli, češ da on ni bil upravičen vladati Grčijo, ker se je s silo prikopal do vlade. Rekli so tudi, da je on s tisto pogodbo izdal grške koristi.

Novi vladi, v kateri je zunanji mi- nister Mihalokopulos, predložila je vlada Jugoslavije, naj se dotična pogodba pre- gleda in znova potrdi. Toda Mihalokopu- los je ostal stanovitno pri tem, da to ne gre in ne gre. Tako se že dolgo časa vleče to nesporazumljenje med Belgradom in Atenami.

Balkanski Locarno.

Kakor so svoj čas Nemci in Francozi v švicarskem mestu Locarno (izgovori Lokarno) naredili sporazum, kateremu so se pridružile tudi druge države, tako naj bi se med balkanskimi državami sklenila zveza in glavna točka sporazuma naj bi bila, da se te države ne bodo vojskovale druga proti drugi. Jugo- slavija je večkrat izjavila, da je za to.

K ti reči je zajemljiv govor grškega

vnanjega ministra Mihalokopula, izrečen v Solunu 8. januarja. Mihalokopulos je odklonil misel na «balkanski Lokarno». Če bi pri taki pogodbi stala na eni strani Bolgarija, ki ima 6 milijonov ljudi, na drugi strani pa Grčija, Jugoslavija in Ru- munija s 30 milijoni, bi bilo to samo smešno. Ako pa naj bi za tako pogodbo garantirala kaka velesila (Francija?), te- daj bi ona dobila prevelik vpliv na Bal- kanu.

Mihalokopulos meni, da bi bilo bolj primerno, če sklenejo pogodbe med sabo balkanske države po dve in dve. Tako naj se tudi med Grčijo in Jugoslavijo sklene pogodba. Grčija bo dala svoji močnejši sosedji trgovinske olajšave, ne more se pa odpovedati vrhovni državni oblasti nad deli solunskega pristanišča ali nad železnico od Soluna do Dževd- želija.

Balkan Balkancem.

To parolo razglašajo posebno v Belgra- du, češ na Balkanu naj odločujejo bal- kanski narodi sami, druge države naj se ne vtikajo vmes. Tudi v ozfru na to geslo je Mihalokopulos povedal svojo besedo. Rekel je: Če to geslo znači, naj se v balkanske reči ne vtikajo druge izvenbalkanske države, tedaj je to prav in geslo dobro. Če pa to geslo pomeni, da bi ena balkanska država (Jugoslavija?) hotela prevzeti varštvo nad drugimi slabejšimi sosedji, tedaj to ne sme biti.

Dasi je Mihalokopulos govoril umerje- no kot pristoja ministru, vendar je nje- gov govor v jugoslovanskem časopisju vzbudil nezadovoljnost in kritiko.

Kaj menijo drugi.

Misel «balkanske Lokarno», to je po- godbe o nenapadanju zagovarja predvsem jugoslovanska diplomacija. Marinkovič hoče priti na čisto z Bolgarijo, utrditi z njo sosedske ali vsaj znosne razmere in imeti v splošnem balkanskem dogovoru ali paktu zagotovilo in garancijo, da v nobenem slučaju ne pride do vojne med Jugoslavijo in Bolgarijo. V tem delu za «balkanski Lokarno» ga podpira franco- ska diplomacija in Mala antanta. Od držav, ki imajo na Balkanu posest in vpliv, se za tako pogodbo poleg Jugo- slavije in Rumunije izreka tudi Turčija.

Tajništvo in naša pošta.

S. J. Meli Mlun. V Ljubljani sta izšla slovarja: Dr. Janko Kotnik — slovensko-francoski slovar in dr. Janko Pretnar — francosko-slovenski slovar. Izšlo je tudi več šolskih vadnic francoskega jezika, a za samouke nimamo še slovnice. Za po- drobna pojasnila obrnite se naravnost na Jugoslovansko knjigarno v Ljubljani.

Julič Terezija — Pliskovica. Vam bo vrnjen davek na premično bogastvo od 1. januarja 1927. dalje. Ni vam treba de- lati nobene prošnje več. Posredovali smo tudi osebn. Pobotnice o plačanem davku so vam na razpolago v našem uradu.

PODLISTEK.

Gostačeva hči.

(Spisal T.)

Koren zopet vpije in ukazuje, pa težko ga je umeti; tako cvili, žvižga in hrešči razdivjani zrak.

Dočim drugi delajo, kar jim duša dá, in v silni zmešnjavi dregajo drug ob drugega, teka Jera po travniku semtertje in preobrača vse neporabljeno orodje: grablje, vile, klepalnike narobe, da štrle z zobmi in nogami proti nebu.

«Ali se ti pamet meša, babnica, da rogoviliš okoli kakor nora in kozolec prekucavaš», zarezji Joža ves razsrjen na- njo, da se žena od strahu vsa zgane. «To- liko trpim, da se ne stegnem, ti pa okrog frfraš kakor čarovnica».

«Joža, le nikar se ne jezi nad čarov- nicami, da ti še kaj hujšega ne naredé», odreže se Jera svojeglavno. Ali veš odkod ves ta hrušč in trušč? Čarovnice gredo na Klek; glej jih, tam gori metle jahajo, točo delajo; hudobec jih podi naprej. Ravno sedaj sem jih hotela odpoditi, zato

sem vse preobrnila. Ti pa mi vso moč jemlješ. Le tiho bodi, sicer bodeš čutil njih jezo; vse ti zbijejo. Bog nas varuj in sveti Primož, ki strele lovi!»

«Pojdi se solit, saj si sama čarovnica», zarohni zopet Koren.

«Jera, mar moli in nikar norcev ne brij!» svari pobožno Barba. «Ali ne veš, kolikokrat smo že v cerkvi slišali, da ni čarovnic, in da nam le Bog more po- magati?» Jera pa mrmra sama s seboj: «Ti mi boš pravila, da jih ni? Kaj neki ti veš?» in jezno zgrabi grablje ter vali mrvo na kup.

«Bog in sveti božji križ!» vskliknejo ženske in se pobožno prekrižajo, vsaka menceč, da je tresčilo v njo. Toda strela

čez nekoliko časa začne pešati vihar ob zemlji, s toliko večjo silo pa podi in vali oblake po obzorju. Naglo se jame mračiti in v malo minutah nastane grozna pol-temina. Črn oblak, kakor razpuljen in razšiban, vleče se nizko proti tlom, da se bode plazil kar ob slemenu Kore- nove hiše, — menijo plašeci se kosci. Za njim pa vedno bliže in bliže pošvigujejo strele, buči zamolklo gromenje in nepre- stano strašno nevarno «vrši v megli».

«Sam Bog nas varuj hude ure!» vzdihne Manica, dasi njej nevihta ničesar ne more vzeti.

«Da, nas varuj — in takih ljudi, kakor je tvoj stari v bajti!» pristavi Koren pikro in mahne z vilami po konjih, da jih požene na prepeljaj.

V tem hipu zažari iz temnega oblaka in hkrati že stoji stara tepka tik hiše vsa v iskrah, kakor z višnjevo zablščeli- mi svetinjami posuta po deblu navzdol. ni užgala: bila je vodena. Ko obleščeni delavci zopet izpregledajo, vidijo samo, kako se rjavi tepki kreha trhli vrh in jačaje polagoma grudi hiši na sleme, v tem ko grom neznano bučeč drdra po obnebu naprej da se zemlja potresa.

Brž nato začno padati posamezne kaplje, debele in mrzle, pa čimdalje go- stejše; kokiši kar povesijo repe in steko proti domu. Vetrovi začno iznova pri- tegovati, bliska se na vse strani, strele švigajo kakor goreče kače zaporedoma in sikajo vse navskriž temnega obzorja, in grom potreskuje za gromom, kakor bi se vse nebo prekucavalo na kupe. Od severa sem se naglo góli sivi oblak, za njim spó belkasti curki do tal, vedno

bliže in bliže, vedno glasneje deroči in cokotajoči. Ena strela še razorje megle, potrese in ožme jih mogočen tresk in vspe se divji lijak, ki hipoma ogrne celo okolico v neprozorno ploho.

Sedaj je delo z mrvo pri kraju. Jurij tira hitro naloženi voz v zavetje h ko- zolcu, drugi delavci pa beže v zavetje pod streho. Koren sam še ostane na travniku ter nič meneč se za ploho skače na okoli in navskriž pa popravlja kupe mrve tako, da bi boljše ocejali kap. Toda razdivjani pišč pritiska vse huje in huje ter Korenu izpod rok trga in trosi seno okrog in okrog po senožeti.

«Ali bo sodni dan, kali?» godrnja mož togotno, videč, da je brezuspešno vse njegovo prizadevanje.

Da, uspeh vsega njegovega današnjega dela je res obsojen na pogubo. Mali po- toček, ki se je sicer tako krotko vil in žuborel okoli gornje strani njegovega travnika in tolikrat tako rodovitno mu primakal, narašča sedaj naglo v deroč potok, ki čimdalje burnejše žubori, čim- dalje glasneje vrši in bobni ter na več krajih že plivka iz svoje preplitve struge. Nebrojni hudourniki, z brega valeč razno sodrgo, vró va-nj pa ga brž prenapolnijo,

Deseti brat in zimski sport.

Romantično sliko so nudile zimskim športnikom naše planine, zavite v sneženo zimsko odejo tako da je bil pogled nanje naravnost očarajoč. Dež je sproti zmrzoval, nakar je pričelo snežiti in drevje se je lomilo pod silno težo zimskega bogastva. Ljubitelji smučarstva so hiteli iz Trsta in od drugod v lepo naravo navžit se svežež zraka — pa tudi mraza. Med športniki sem se drsal tudi jaz in večkrat nehoti napravil «nider», kar je še bolj povečalo smučarsko zabavo. V Kobalovi gostilni smo bili postreženi z rujnim vipavcem in kar se še boljše, dobili smo prave kranjske klobase iz domačega hleva.

Sedaj pa nekaj o divjem športu. Malo časa je od tega, ko sem zaslišal v Studenem v neki hiši ki je za direndaj vedno

na razpolago, hrup, vpitje, kletvino v vseh ljubih jeziki, katero jih je menda sam zlomek navadil. Stopil sem bliže in videl, da se valja na sredi hiše, kup pijanih fantov, okoli njih so pa piskale mlade nadebudne plesalke, tako da je bilo videti, kakor da bi se sami «špicparkeljni» tepli. Plesalk je bilo več kakor plesalcev in skoraj da bi se človek sprijaznil z govoricico nekih klepetavk, da so jih šli v neko sosedno vas na posodo iskati! Od kod pa denar? Nekaj uglednih fantov je stopilo v zakonski stan in pri tem podarilo običajno napitnico, za katero se je potem pilo, plesalo in tudi kresalo. Gorenjski fantje so pa tak denar nosili v nogavico in potem kupili krasno cerkevno zastavo za L. 1.600. Ziveli!

Na sv. Stefana dan je bil v Bukovju javen ples, pri katerem je bilo opažati da ni res taka beda, kakor se jadicuje, če ne gre kaj po oni stari pesmici: «Saj birt pa še krajdo ima». Ples je bil kar najbolje obiskan, tako da nisem mogel priti na vrsto, da bi bil «folksrotelnovo» zaplesal. Zastopane so bile skoraj vse kategorije še celo Brajdičeve in Hudorovičeve, ki taborijo začasno na Soviču, so se plesa polnoštevilno udeležile. Smešen je bil neki kovač ki je takole zagodel: «Vse Frančke in Micke, ki nosijo kratke ščetine na glavi in pa krila še ne do kolena, bi na moje knalo postavil in te nedostatke s kladvom malo potegnili». Tudi v Belskem so na novega leta dan udrihali po privatnem podu do ranega jutra. Prmejštefecel, prav fletno je, in če bo šlo tako naprej, bo šla še moja fajfa in palica v kratkem na kant.

Kaj nam z dežele pišejo

JELŠANE.

Občinski urad nam javlja, da bo tudi zanaprej v Šapljanah mesečni semenj vsako prvo nedeljo v mesecu. — To je prvi slučaj v Julijski Krajini, da se hoče sejmovati ravno ob nedeljah, ki so sicer tudi po državnih zakonih dnevi počitka. Želimo, da se ne bi ta vzgled posnel v nobeni drugi občini, pričakujemo pa tudi od vernega katoliškega ljudstva, da bo nedeljo praznovalo v duhu cerkvenih določb.

HERPELJE-KOZINA.

Kadar kdo umrje, se po starem običaju pije po njegovem pogrebu «sedmina». Pri nas pa so nedavno od tega pogrebei pili še pred pokopom. Mrliča so nesli vinjeni pokopat in dvakrat so z njim padli. Ta nerodnost je čuden vtis napravila na pričujoče. Vsekakor je tako pomanjkanje spoštljivosti in resnobe graje vredno in upamo, da ne bo zares nastala taka navada. *Abc.*

SEŽANA.

Po novem letu so se zbrali v Sežani občinski predstojniki iz celega okraja. Predsedoval je Milko Grazioli, faš, politični tajnik. Navzoči so bili: Serafini, Mahorčič, Leskovič, Kompare in dal Soglio. Razpravljali so o vpeljavi električne energije po kraških vaseh, kar da je še važnejše nego vodovodi in ceste. Menili so, da bo poleg gospodarskih prednosti elektrika prinesla tudi moralno zboljšanje in da bo ugodno vplivala tudi na politiko. Z elektriko se bo ipremenilo obličje kraškim vasem. V tem smislu so sklenili resolucijo na višja oblastva. Razpravljali so tudi o vodovodu. Svota,

ki jo je ministrstvo javnih del določilo za nanoški vodovod (za popravo naveljave do Križa pri Tomaju), se je nakazala goriškemu vodovodnemu komisarju. Župani zahtevajo, naj se dotična svota porabi le v prvotno določeni namen. Slednjič so župani razpravljali še o drugih — odarskih rečeh.

ROJAN pri Trstu.

V naši obsejni fari je bilo v letu 1927. 172 krstov. Eno leto prej (1926.) jih je bilo 241; letos smo torej močno nazadovali. Porok pa je bilo letos več, namreč 106 (leto prej 87). Mrličev je bilo tudi manj letos, 90 jih je bilo, leto prej pa 111. Od letos krščenih je bilo dečkov 85, deklic 87, od mrličev pa 45 moških in 45 ženskih.

KLANEC.

G. Ivan Pečar je odložil mesto občinskega predstojnika. Imel je že poprej trimesečen dopust, med katerim je vodil občinske posle g. Giurco, krajevni fašistovski tajnik. Z novim letom je bil za podedstata imenovan g. Depangher, podedstata iz Materije, kateri bo imel obe občini pod seboj v Klancu bo uradoval vsak teden dvakrat. G. Giurco je kot gozdar odšel na drugo službo, oziroma kakor se sliši na polletni gozdarski tečaj v Rimu. Pričakovati je, da se potem zopet povrne v Klanec, ker je on glavni voditelj fašizma v naši občini in bi mu težko našli sposobnejšega namestnika.

OPČINE.

Za novo državno cesto z Opčin v Trst, o kateri se je že pisalo tudi v Malem listu, zavzela se je zdaj tržaška sekcija Italijanskega avtomobilskega kluba. To

voda se jezi, da, tu pa tam že udarja čez kraj ter se curkoma udara na travnik.

«Ho, glej! sedaj pa še voda vzame mrvo! — Motiko in rovnico!» kriči Koren proti domu ter hiti k jarku. Pa v pregušljivem vršenju ne čuje ga živa duša. Z golimi rokami rine torej v vodo in sam trga zaježeno ruševje in protje iz nje, toda zaman. Voda že čez in čez lije na senožet. Posamezni curki so se preko vse košnje hitro združili v en peneč vodni val, ki že vzdiguje in poplavlja mrvo z nagnjenega travnika, valeč jo po potih naprej in vse križem na polje.

Jurij, z doma zagledavši to nezgodo, priteče sedaj z motiko, pa že ne vidi zgrabka mrve, da bi ga reševal. Daleč in vse križem doli po potih, po njivah in pašnikih, koder se žene povodenj, vidijo se posamezni zvalki mrve, plavajoči pomešani z blatom, s peskom in raznim drobjem. Nobeni živini ne bo taka mrva za klajo morebiti za steljo! V pol uri je Korenu najmanj šest vóz najbolje mrve uničene.

«Vidiš, to je plačilo tolikega truda in skrbi! Taki so ljudje: nobeden ne pomaga!» kriči oče od jeze obledel; grize se v ustne in nosnice se mu tresejo.

«To je bil res sodnji dan!» pristavi sin Jurij. «Piš je bajto polomil. Podboj je pal na gostača. Kri mu gre iz ust. Ne vem, ali še živi».

«Naj se pa stegne! Ena nadloga manj!» zareži oče in polagoma koraka domov. Jurij zamišljen stopa za njim.

Proti večeru se zjasni najprej na zapadu. Kmalu potem že plavajo nežn nadrobljene meglice po celem obzorju, kakor bele ovčice po prostrani livadi. Lahen vetrič pihlja čez opustošeno ravan ter hladi vročo glavó Korenovega očeta, ki sloneč ob oknu svoje stanice premišljuje današnjo nesrečo. Jeza, nevolja, žalost mu ne dadó potrebnega pokoja.

In še nekdo ne more nocoj zatisniti oči! Tam gori nad hlevom stoji pri strešnem oknu Jurij ter ozirajoč se po kraju nesreče, kliče si v spomin vesele in žalostne dogodke preteklega dne. Kako jutro! Kak večer! Vse navskriž se mu podé misli po glavi: zakaj je moralo to priti? In danes? Težko mu je pri srcu, silno težko; kar razpočiti se mu hoče. Ura odbije že polnoči, ko leže, dušno in telesno utrujen, počivati.

Dalje.

društvo je poslalo v Rim daljši popis, v kako slabem stanu je ta cesta. V državnem proračunu predvideni stroški ne zadoštujejo za vzdrževanje ceste v dobrem stanu. Zato društvo prosi, naj se v Rimu posreduje, da bo zahteva civilnega ženija za 100.000 lir naknadnega kredita dobila potrjenje ministrstva. Tedaj šele bo mogoče cesto popraviti vsaj deloma.

VIŠNJEVIK v Brdih.

Nesreč z granatami še ni konec po naši deželi. Naš rojak Josip Obljubek, mlad fant, je nekje pri Solkanu našel granato. Kakor taki, ki ne poznajo previdnosti, je začel granato prekladati in obdelavati. Peklensko orodje se je naenkrat užgalo in fanta hudo ranilo. V smrtnonevarnem stanju so ga peljali v goriško bolnišnico.

DOBRAVLJE pri Tomaju.

Pri Valetovih v naši vasi se je zgodil izreden dogodek. Gospodinja Karolina je minuli teden imela desetega sina, ki — po narodni pravljici — mora postati Deseti brat. Vsi otroci so krepke narave in popolnoma zdravi.

TRNOVO-BISTRICA.

Dne 23. januarja 1928. ob 10. je obletnica po večle. g. dr. J. M. Kržišniku, župniku in dekanu v Trnovem. Vabim vse sobrate na to obletnico. Z bratskim pozdravom *Janko Dolenc*, župnik.

Kje se naroči.

Od kakovosti branja zavisi sreča ali nesreča posameznikov in celih ljudstev. Zdaj ob začetku leta se vsakdo naroča na razne časopise, ki mu potem celo leto prihajajo v hišo, pa jih bere sam in bere družina. Kateri so taki časopisi, ki jih kaže naročiti?

Mali list.

Tega poznate. Izhaja tedensko ob petkih. Stane celoletno 10 L, polletno 5 L, četrtletno 3 L. Posamezne številke se prodajajo po 30 stotink. Naroči se na naslov: Uprava Malega lista. Trieste. Casella centro 37. Novim naročnikom se s prvo številko pošlje čekovna položnica za poravnavo naročnine. Plačuje se naprej.

Goriška, Straža.

Ta izhaja v Gorici dvakrat na teden. Nismo tako sebični in ozkosrčni, da ne bi tega prijateljskega nam glasila priporočili vsem, ki zmorejo naročnino in ki radi kaj več berejo. Stane letno 15 L. Naroči se na naslov: Uprava Goriške Straže, Gorizia, via Mameli 5.

Naš Čolnič.

To je nepolitičen družinski list, ki prinaša povesti, pesmi, poučne članke, uganke in podobno. Prinaša tudi slike. Doraščajoči fantje in dekleta naj ga naročajo in berejo. Postal jim bo kmalu ljub in drag prijatelj, ko ga spoznajo in se navadijo nanj. Naroči se na naslov: Uprava Našega Čolniča, Gorizia, via Mameli 5. Naročnina za celo leto (12 zvezkov) stane 10 lir.

Gospodarski list.

To je pa glasilo gospodarjev, poljedelcev, sadjarjev, živinorejcev, vinogradnikov, čebelarjev. Izvrsten časopis. Ne piše preveč učeno, ampak umljivo in domače. Naročnina se bo gospodarjem sama izplačala, ker bodo v marsičem izboljšali svoje gospodarstvo in povečali svoje dohodke. Naj ga berejo tudi mladi fantje, da si pridobe stanu potrebne izobrazbe. Naroči se na naslov: Zadruga zveza, Gorizia, Corso Verdi 37.

Jaselce.

To je pa listič za otroke šolskih let. Ali je potreben? Le vzemite ga v roke, vi mladi očetje in matere, pogledajte ga in presodite sami. Takoj se boste zavzeli zanj ter ga svojim malim dali v roke. Pa

ve, matere, boste včasih pol urice posedele z malimi skupaj, jim razlagale, jih učile brati in izgovarjati pravilno slovensko. Tako bo to listič postal domači vzgojitelj in bo v krščanskem duhu vzgajal mladi rod k čednostnemu življenju. In tako malo stane! Celo leto 2.40 L, ali posamezne številke po 20 stotink. Kjer je mogoče, ga naročite skupno. Kjer se prodajajo časopisi, zahtevajte ga pri prodajalcu. Če pa ni drugače, pišite ponj na naslov: Uprava Jaselc, Gorizia, Riva Piazzutta 18.

Nedelja.

V Gorici se tiska tudi «Nedelja», mesečnik za versko izobrazbo. To je list za koroške Slovence v Avstriji, pa če ga kdo želi imeti, stane letno 7 lir in se naroči pod naslovom: Uprava «Nedelje». Gorizia, Riva Piazzutta 18.

Tako smo našli vrsto dobrih časnikov in glasil, ki vsa izhajajo tu na naših tleh v Italiji. Vsak si lahko izbere. Kdor zmore več, naj več. Denar, ki se izda za dober tisk, je dobro naložen kapital, ki nosi obilne obresti za časno srečo in večno.

Književnost.

Vedež, splošni žepni koledar za leto 1928 se dobiva v knjigarni Stoka v Trstu via Milano 37 in tudi po deželi v vseh važnejših trgovinah.

Vedež nam prinaša koledar, prerokuje o vremenu in to prerokovanje je točno, saj se je že marsikateri prepričal, da Vedež vedno ugane vreme. Pove nam koliko davkov moramo plačati in če greš v Trst ali Gorico, ni treba da dolgo povprašuješ po tem ali onem naslovu, zadoštuje, da pogledaš v Vedeža; v njem najdeš vse najvažnejše naslove.

Pa tudi za zabavo je preskrbel Vedež, le pridno ga prebiraj, dobil boš v njem vse polno zabavnih povestic in smešnic.

Tisti nakazani Pavliha se je tudi letos vrnil v Vedeža, si poskrbel najlepši prostorček ter začel pripovedovati o tem in onem, pa kaj Vam bom na dolgo in široko razkladal o čem, saj boste sami izvedeli, ko bodete Vedeža prebirali.

Pa veste kaj je še najlepše? Vedež Vam je obljubil 50 prelepih dobitkov; komur je sreča mila, bo gotovo dobil, zato ne bodite leni in kupite si takoj Vedeža, da ne bo prepozno in da bodete tudi vi deležni Vedeževe radodarnosti.

Star kruh.

Pri izkopavanju egiptovskih starin je neki učenjak baje našel tudi kos kruha, ki da je že 400 let star. Bil je še dobro ohranjen, ker je bil tako zavit kakor so zaviti egiptovski mrličji po grobnicah.

Revolucija v hiši.

Neki boljševik je pri vpisu rojstva sinu dal ime «Revo». Uradnik se je čudil temu imenu. Pa je razložil možak tako: «Ko se mi porodi hči, jo homo zapisali za Lucijo in tako bo v hiši cela Revolucija». — V glavi je bila že poprej....

POZOR!

Velika zaloga mrtvaških oprem I. II. in III. razreda. 25% ceneje kot povsod drugod. **I. Saksida - Dornberg 3.**

MALI OGLASI

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vrečic. Uvoz in izvoz na vse kraje Po ugodnih cenah. Tvrđka Gastone Dolinar, Trst - Via Ugo Polonio 5.

Zobozdravniški ambulatorij

Dr. G. LAURINSICH

TRST — Via delle Sette Fontane 6 — TRST

Izvršuje točno vsako delo z zlatom in kavčukom. - Slovencem z dežele poseben popust za potne stroške.

Govori se slovensko.

Delo zajamčeno.

Cene ljudske.

Odprto od 9-13 in od 15-19 - Ob nedeljah od 10-12.

Gospodarstvo

Kmetom goriške dežele.

Goriška deželna uprava bo oddala 15.000 mladih jabolčnih dreves, cepljenih v glavo, proti ceni 1.80 L za kos.

Jablane so sledečih vrst:

10.000 Sevka,

2.000 kanadska reneta,

2.000 zlata parmena.

1.000 rumeni befler.

Naročila sprejemajo Kmetijski urad v Gorici (via Trieste 43) in njegovi podeželski oddelki v Ajdovščini, Krmini, Idriji in Tolminu. Naročila se sprejemajo do konca februarja 1928.

Ni mogoče naročiti manj kot 25 drevesc in ne več kot 500. Če ne more eden naročiti 25 drevesc, naj jih naroči skupno še z enim ali več njih iz okolice. Drevesca bo razposlal Kmetijski urad na sedež podeželskih oddelkov (v Ajdovščino, Idrijo, Tolmin in Krmin), kjer jim bo vsak naročnik prejel. Za pošiljanje se bodo računali samo dejanski stroški, to je prevoznina, ki pa ne bo znašala več kot 20 stotink na drevesce.

Kdor naroči drevesca, mora takoj ob naročilu plačati eno četrtino cene, ostale tri četrtine pa ob prejemu drevesc. Vsak naročnik bo dobil na dom dopisnico s poročilom, kedar in kje naj dvigne drevesca.

Za male mlane.

Dne 12. avgusta 1927. je izšel odlok, po katerem mora vsaki mlinski podjetnik imeti posebno mlinsko dovoljenje in plačati precejšnje pristojbino. Podjetnik mora tudi na lastne stroške narediti načrt vodne sile, katero uporablja. — Določbe tega odloka miso pretežke velikim podjetjem. Po naših hribih pa so majhni mlinci ob neznatnih vodnih silah, na en kamen, dva ali tri po stari častiljivi navadi. Za take mlane so tiste določbe pretežke. Če bi se proti njim strogo uporabljale, morali bi prav mnogi opustiti obrt, saj so celo brez tega že razni taki mlinci opuščeni; ker hribovsko prebivalstvo ne seje več toliko žita, kakor so ga sejali predniki; kupuje se moka iz tujine. Če bi vsled novih določb zopet nekateri taki mlinci nehali obratovati, bilo bi še za ostanek žitnega pridelka sosednim kmetom predaleč, nositi v daljne gosposke mlince. Raje bodo še bolj omejili pridelovanje žita. To pa ni v skladu z nameni fašistovske vlade, katera hoče pridelok žita povečati. Zato pa je treba hribovcem pustiti njihove mlane.

Te misli je razložila pristojnemu ministrstvu «Avtonomna deželna zveza italijanskih obrtnikov v Gorici» v posebni spomenici v kateri prosi, da bi se pri izvedbi tistega zakona ne postopalo preveč strogo proti majhnim mlinarjem.

OSMICA.

Pod «osmico» razumemo običaj, da vinogradnik sam na drobno proda doma pridelano vino pivcem. Na kranjskem rečejo temu «pod vejo», ker se zunaj hiše izvesi zeleno znamenje. Za osmico je potrebno dovoljenje podeštata, ali v mestu dovoljenje kvesture. Na to oblastvo se vložijo izjava, iz katere mora biti razvidno: 1) na katerem zemljišču prideluje vino; 2) površina zemljišča; 3) srednja količina letnega pridelka in količina določena za osmico; 4) v katerih prostorih svojega stanovanja namerava prodajati na drobno svoj pridelok.

Poteštati nato ugotovi, ali res obstojajo podatki v navedenih štirih točkah ter nato izda dovoljenje za osmico na posebno tiskovino in določi rok, tekem katerega se ima vino razprodati.

Osmica ne sme biti opremljena na gostilniški način; gostje običajno ne smejo zauživati v njej jedila. Prepovedane so na osmici igre vseh vrst.

Poteštati mora o izdaji dovoljenja za osmico brž obvestiti orožniško postajo radi nadziranja.

To so bistvene naredbe italijanske postavodaje, katera je sedaj v veljavi tudi za to reč.

Pozor, krčmarji! Kot je znano, morajo vsi krčmarji obnoviti svoje gostilniške licence in plačati pri registrskem uradu predpisano pristojbino (Tassa governativa) in sicer do 31. januarja tega leta. Višina pristojbine je odvisna od razreda, v katerega spada gostilna.

Litografirane „tiskovine“. Poštno ravnateljstvo je objavilo: Kot je znano, se morajo litografirane okrožnice, če jih prizadeti hočejo poslati kot tiskovine, staviti na pošto v poštnem uradu, in sicer vsaj po dvaset izvodov, ki morajo biti popolnoma enaki. Opazilo pa se je, da razne firme stavijo take pošiljke v poštno skrinjice, radi česar se brez potrebe globijo na škodo pošiljatev. Da si prizadeti to prihranijo, se opozarja, da se morajo take pošiljke izročevati lastnoročno v poštnem uradu.

Lastnikom avtomobilov. Rok za obvezno premembo tablic pri avtomobilih ter za vpeljavo novega načina električne razsvetljave je podaljšan do 29. februarja t. l. Od 1. marca 1928. dalje ne bodo več smeli voziti avtomobili, ki ne bodo opremljeni, kot zahtevajo predpisi. Istotako je podaljšan začetni rok za plačevanje taks za leto 1928., ker se preureja davek na avtomobile.

Semenj v Tripolisu. Letošnjega velikega semnja v Tripolisu so se sklenili udeležiti tudi tržaški krogi: občina in deželni gospodarski svet, fašistovska trgovska zveza, ladjedelnice in plovna podjetja Kozulič, Lojd in Tripkovič, škedenjski plavži, rudarska podjetja, cementarne, oljarne, Dreherjeva tovarna piva, rokodelski obrtniki in Zavod za pospeševanje male obrti. Na tozadevnem posvetovanju so Tržačani odklonili skupno nastopanje z Genovo. Zahtevali bodo za tržaške razstavne 4-6 štantov ali paviljonov. Sejmovanje v Tripolisu bo začelo 20. januarja in bo trajalo do 10. aprila.

Najbolj mlečna žival z ozirom na lastno težo, je koza. Letno lahko da 13.5 krat toliko mleka kot tehta; krava da 5-6 krat, ovca pa samo 4 krat. Koza je neprecenljive vrednosti predvsem za ubožne pokrajine in nerodovitne zemlje in uspeva tudi tam, kjer ne more nobena druga mlečna žival.

Ricinovo olje rabijo danes največ za aeroplane. Italija ga mora uvažati letno precejšnje količine. V zadnjem času se v Italiji vedno bolj širi sajenje ricina, tako tudi v sosedni Furlaniji.

Nitrofoska. Tako ime nosi neko novo nemško umetno gnojilo, ki vsebuje 12% fosforne kisline, 17% dušika in 21% kalija. Je torej popolno umetno gnojilo ker vsebuje vse tri najvažnejše snovi, ki jih potrebuje vsaka rastlina. Do sedaj se to umetno gnojilo še ne izvažuje iz Nemčije.

Tržaška trgovina se je preteklem letu 1927. nekoliko izboljšala v primeri z letom 1926. Skupno se je l. 1926. prepejalo blaga 47.650.764 ton, l. 1927. pa 48.931.625 ton. Zboljšanje bi bilo v procentih nekaj manjše od 3%. Tekom l. 1928. je upati še nadaljnega zboljšanja, k čemur bo pripomogla ustanovljena vrednost denarja.

Tržaške ladjedelnice so v preteklem letu 1927. spustile v vodo 15 trgovskih ladij (v Trstu in v Tržiču), težkih skupno nekako 72.000 ton. Bilo je manj kakor l. 1926, ko so spustili v vodo ladij za 93.000 ton skupne teže.

Trgovina v Genovi je tekem leta 1927. porasla za 48 milijonov ton v primeri z letom 1926. Porastek je torej mnogo večji kakor v Trstu. Število ladij, ki so v Genovi pristale in onih, ki so iz nje odpejale, se je povečalo za 200 proti letu 1926.

Ameriško bogastvo. Na vsem svetu računajo, da je za 84 milijard dolarjev prikrankov po bankah in hranilnicah. Od tega je pa samo v Združenih državah 52 milijard dolarjev, torej pet osmin svetovnega bogastva, čez polovico!

Važno za mlekarje! Do 31. januarja mora imeti novo izkaznico, kdor v Trstu mleko razpečava, tako trgovci, kakor mlekarice. Te izkaznice daje živilski urad (Ufficio di Annona) na Starem trgu (Piazza Vecchia št. 1). Plača se zanjo 3 lire. Po 31. januarja bo plačal globo vsak, katerega bodo našli brez mlekarice izkaznice. Druge sorte dokumentov nič ne pomagajo.

Po čem je lira?

Dne 18. januarja si dal ali dobil:

Za 100 dinarjev	33.—	L
» 100 čeških kron	56.—	»
» 100 franc. frankov	74.25	»
» 100 švicarskih fr.	365.—	»
» 100 nemških mark	450.—	»
» 100 avstr. šilingov	260.—	»
» 1 dolar	18.50	»
» 1 angleški funt	91.50	»

Tipografia Fratelli Mosettig — Trieste.

Duhovniki

imajo v omarah župnega urada večsi matične knjige, ki so zelo slabo vezane ali pa je vezava že popolnoma obrabljena, tako da se posamezni listi trgajo. Kaj naj storijo? Naj pošljejo take knjige v **Katoliško tiskarno** v Gorico, Riva Piazzetta 18, kjer jim knjige popravijo, da bodo kakor nove.

Zobozdravnik

dr. Sardoč D.

ordinira

v Trstu

via M. R. Imbriani 16 III

(Prej via S. Giovanni)

od 9-12 in od 3-7.

ACQUA DELL'ALABARDA

proti izpadanju las. Vsebuje kinin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prehladu in za ojačenje korenin. Steklenica po 6 lir — se dobiva v lekarni Castellanovich, lastnik F. Bollafio, Trst, Via Giuliani 42. — V Gorici, Via Carducci 9 pri Fiegel.

Jakob Bevc

urarna in zlatarna

TRST, Campo S. Giacomo št. 5

(Podruž. Sv. Mar. Magd. zgor. št. 1.)

ZLATO kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah.

KRONE plačuje više kot vsi drugi.

ZALOGA raznovrstnih ur in zlatenine.

Trgovina z železnino WEISS

TRST - Via Udine št. 67.

Prodaja po najnižjih cenah štedilnike (šparherde), peči, cevi in kljake za odpejavo dima, železne plošče in obroče za štedilnike, železje za vrata in okna, orodje, vijake, žebelje itd. — Kuhinjsko posodo, aluminijasto, emajlirano, porcelanasto. Steklena posoda. Oljnate barve. Igrače. Metle in krtače.

Brez konkurence! Najnižje cene!

Najvišje cene plačujem za

KOŽE

kun, zlatc, lisic, dihurjev, vider, jazbec, mačk, veveric, krto, divjih in domačih zajcev.

D. WINDSPACH

TRST - Via Battisti št. 10 II. nadst. vrata 16

Telefon Inter. št. 36-65.

Sprejemajo se pošiljke po pošti.

Kje pa vi kupujete obutev?

Najboljšo čevljarnico v Trstu ima

Matija Pahor

Trst - Via Arcata 19 - Trst

::: LASTNA IZDELOVALNICA :::

Čevlji delani samo na roko

Tvrda znana po vseh podeželskih sejnih.

Velika izbora.

Prijazna postrežba — Zmerne cene.

Čevljarnica FORCESSIN

odlikovana v Parizu in Genovi 1924, z veliko premijo, diplomo in zlato svetinjo

Trst - via Caprin 5 pri Sv. Jakobu - Trst

Zima priklama ptičke spodi. Do Forcessina človek hiti.

Kdor zmrzovati noče v noge, hitro nabavi čevlje nove.

Cena je prava, dobro blago. Vsi Forcessinu hvalo dajó.